

Oscarstatuetten 2023 tildeles Jordan Stolz

Jordan Stolz fra USA tildeles Oscarstatuetten for sesongen 2022/23 for hans imponerende tre distanseseire i VM enkeltdistanser i Heerenveen i Nederland 3. til 5. mars 2023.

18 år gamle Jordan Stolz er den 50. vinneren i Oscarstatuettens 65-årige historie. Han er den nest yngste vinner av statuetten gjennom tidene. Hans landsmann Eric Heiden, var én måned yngre, og hadde vunnet VM allround i Heerenveen, da han i 1977 første gang ble tildelt statuetten. Oscar Mathisen hadde selv fylt 19 år da han ble verdensmester for første gang i 1908.

Da Stolz stilte til start i VM-løpet på 500 m fredag 3. mars, hadde seks løpere bedre personlige rekorder enn ham. Og han var blitt beseiret av sin parkamerat, Yuma Murakami fra Japan, i sesongens siste verdenscupstevne på distansen. I VM-duellen sjokkbehandlet Murakami sin amerikanske parkamerat med dagens klart hurtigste første hundremeter. Stolz kom seg imidlertid raskt over sjokket, og presterte en eventyrlig runde, med tidenes trolig mest imponerende siste indresving. I overgangen til siste langside var det japaneren som ble sjokkbehandlet og henvist til fjerdeplass på 500 m.

Før Murakami og Stolz startet i tolvte og siste par, ledet kanadieren Laurent Dubreuil distansen med tiden 34,46 sekunder. Før VM hadde kanadieren vunnet to av verdenscupens seks 500-meterløp, og hadde tatt to andre plasser. Stolz hadde ingen 500-meterseire bak seg, mens Murakami hadde vunnet to av de øvrige verdenscupløpene. Japaneren var derfor regnet som Dubreuil's hovedutfordrer. Stikk i strid med dette gikk VM-seieren til Jordan Stolz med overlegen margin – 36 hundredeler foran Dubreuil.

Måtte beseire to olympiske mestere

På de to neste distansene i VM, 1000 m og 1500 m, hadde Jordan Stolz de to olympiske mestrene fra Beijing foregående sesong som sine to fremste rivaler. Nederlenderen Thomas Krol var regjerende olympisk mester på 1000 m. Hans landsmann Kjeld Nuis var regjerende olympisk mester på 1500 m. Han holdt dessuten verdensrekorden på distansen, en bragd han var blitt tildelt Oscarstatuetten for i 2019.

På hjemmebane i et fullsatt Thialf isstadion i Heerenveen var forventningene store om at gullmedaljene skulle forbli i Nederland. På 1000 m hadde begge klart bedre personlige rekorder enn Jordan Stolz. Amerikaneren skulle gå i tolvte og siste par sammen med nederlenderen Hein Otterspeer – sesongens sammenlagtvinner i verdenscupen på distansen. Før deres par ledet Thomas Krol med tiden 1.07,78. 1000-meteren endte med en like overlegen seier for Stolz som foregående dags 500-meter. Amerikaneren gikk fortere enn Krol i alle faser av løpet, og passerte målstreken på 1.07,11. Parkameraten Otterspeer ble klart slått og endte på sjetteplass.

Før 1500-meteren søndag 5. mars var det hele ni løpere som hadde bedre personlige rekorder enn Stolz. Olympiamester Kjeld Nuis holdt både banerekorden og verdensrekorden på distansen. I sesongens seks verdenscupstevner hadde Nuis og Stolz gått til topps i to 1500-meterløp hver. I distansens ellefte og nest siste par tok Jordan Stolz en klar parseier over japaneren Kazuya Yamada. Med tiden 1.43,59 overtok han ledelsen på 1500 m fra Thomas

Krol med en margin på hele 71 hundredeler. I siste par startet favoritten Kjeld Nuis mot Connor Howe fra Canada, som hadde vunnet distansen under verdenscupstevnet i Heerenveen før jul. Nederlenderen fikk god kontroll på sin parkamerat, og så lenge ut til å ha kontroll også over sluttseieren. Etter å ha vært knepent bak Stolz ved passering 300 m, hadde Nuis en knapp ledelse ved 700 m og en klarere ledelse – 23 hundredeler – da klokken ringte for siste runde. Susterunden ble imidlertid for krevende for Nuis. Han gikk nesten et halvt sekund saktere enn Stolz, og måtte nøye seg med sølvmedaljen på tiden 1.43,82.

Første verdenscupseier i Stavanger

Den amerikanske 18-åringen tok sin aller første verdenscupseier i sesongens første verdenscupstevne, som gikk i Stavanger i november 2022. Her gikk han til topps på både 1000 m og 1500 m. I de to neste verdenscupløpene, i Heerenveen og Calgary, kom Stolz ikke på seierspallen i noen individuelle løp. I verdenscupstevne nummer fire, også i Calgary, i midten av desember, var han tilbake. Han vant 1000 m med Thomas Krol på andreplass, og ble nummer to på 1500 m etter Kjeld Nuis.

Det første av sesongens to siste verdenscupløp i Tomaszow Mazowiecki i Polen i februar 2023, gikk uten Jordan Stolz. Da deltok han i junior-VM. I sesongens siste verdenscupløp, 17.-19. februar, vant han 1500 m foran Nuis. På 500 m og 1000 m ble det andreplasser for amerikaneren, etter henholdsvis Yuma Murakawa fra Japan og Wesley Dijs fra Nederland.

Tre uker før VM enkeltdistanser hadde Jordan Stolz vunnet gullmedaljene på sine tre spesialdistanser i junior-VM i Inzell i Tyskland. På 5000 m, som ble vunnet av nordmannen Sigurd Henriksen, tok han bronsemedaljen. Stolz vant overlegent sammenlagt over fire distanser. I tillegg tok han bronse i fellesstart. Han var også på USAs tremannslag som tok gull i lagsprint og ble nummer fire i lagtempo, og kom ut av junior-VM med fem gullmedaljer og én bronsemedalje.

Trigget av Apolo Ohno og Shani Davis

Jordan Stolz ble født 21. mai 2004 i West Bend, Wisconsin. Han var bare fem år gammel da han så vinterlekene i Vancouver i 2010 på TV. En artikkel i Milwaukee Journal Sentinel i august 2021 forteller hvordan Jordan ble hektet på skøyteløp da han så hvor lynraskt løperne beveget seg over isen. Faren til Jordan, Dirk, spurte barna sine om de ønsket å prøve seg på skøyter. Jordan og hans eldre søster Hannah var snart i full aktivitet på isflaten faren hadde gjort i stand i familiens bakhage i småbyen Kewaskum. Etter hvert installerte faren utendørs belysning, så de kunne gå på skøyter til alle døgnets tider.

Jordan har sagt at bravadene til Shani Davis og kortbaneløperen Apolo Anton Ohno i Vancouver-OL inspirerte ham til å begynne med skøyteløp. Da han kom i gang med regulær trening, var det først i kortbaneløp. Etter noen år begynte han med løp på langbane, og i femteklasse på skolen gikk han til topps i nasjonale konkurranser.

Han meldte seg inn i Badger Speed Skating Club i West Allis, og gikk deretter over til West Allis Speed Skating Club, som senere ble omdannet til Wisconsin Speed Skating Club med tilholdssted i innendørsarenaen Pettit National Ice Center i Milwaukee, med to ishockeybaner og en 400-meters skøytebane.

Debuterte internasjonalt i Ungdoms-OL

Ettersom skøytesenteret ligger halvannen time tur/retur fra hjemmet i Kewaskum, ble skøytesporten snart en virksomhet for hele familien. I Milwaukee ble Jordan ivaretatt av meget dyktige trenere. I en periode hadde han forbildet Shani Davis som trener. De seneste årene har den erfarne treneren Bob Corby vært Jordans personlige trener i en treningsgruppe som står utenfor det amerikanske skøyteforbundets elitegruppe.

Femten og et halvt år gammel fikk Jordan Stolz sin internasjonale juniordebut i Ungdoms-OL i St. Moritz i Sveits i 2020. Her ble han nummer fem på 500 m og nummer 21 på 1500 m. En måned senere representerte han USA i junior-VM i Tomaszow Mazowiecki i Polen, hvor han ble nummer 28 på 500 m og 1000 m.

Stolz fikk sin internasjonale seniordebut i verdenscupstevnet i Salt Lake City i USA i desember 2021, med seier i B-gruppen på 500 m og andreplass i B-gruppen på 1000 m. Under OL-uttaket i Pettit National Ice Center i oktober hadde han satt banerekorder på 500 m og 1000 m – banerekorder som var satt av Shani Davis i 2005. OL-debuten i Beijing i februar 2022 ga en 13. plass på 500 m og en 14. plass på 1000 m.

Tiende Oscarstatuett til USA

Jordan Stolz er den sjettede amerikanske vinner i Oscarstatuettens 65-årige historie. Totalt er statuetten ti ganger tildelt amerikanske skøyteløpere, da Eric Heiden vant den fire ganger på rad i 1977-80, og Shani Davis to ganger, i 2005 og 2009. Bonnie Blair fra USA var første kvinne som ble tildelt Oscarstatuetten, i 1992, mens Chad Hedrick gikk til topps i kåringen i 2004, og Brittany Bowe i 2015.

Oscarstatuetten er opprettet i 1958 til minne om skøytekongen Oscar Mathisen (1888-1954). Statuetten er en miniatyr av billedhuggeren Arne Durbans statue av Oscar Mathisen, som er plassert utenfor Frogner Stadion i Oslo.

Komiteén for utdeling av Oscarstatuetten 2023 har bestått av Laila Andresen, Tron Espeli, Hasse Farstad, Arild Gjerde og Ådne Søndrål.